

Innspill til statsbudsjett 2027

fra Norges Frivilligsentraler

Norges Frivilligsentraler (NFS) takker for god dialog med kultur- og likestillingsdepartementet, og familie- og kulturkomiteen. Vi ønsker med dette å gi vårt innspill til kap. 315 post 60, Tilskudd til frivilligsentraler, i statsbudsjettet 2027.

Oppsummering

- **Ta høyde for totalt 620 sentraler i 2027, og at summen justeres når vi i juni 2026 vet det presise antallet.**

- **Å styrke frivilligsentralenes økonomi vil gi stor avkastning for hele samfunnet**
 - **Frivilligsentralene er et kinderegg som kan hjelpe kommunen gjennom store utfordringer og bidra i realisering av statens mål**
 - **Å investere i forebygging lønner seg på sikt**
 - **Sivil beredskap, lokal frivillighetspolitikk, levende lokalsamfunn og 'alle inkludert' er satsingsområder fra Regjeringen som Frivilligsentralene kan bidra til å iverksette**

- **Når Regjeringen ønsker robuste og innovative frivilligsentraler som fyller en viktig rolle i lokalsamfunnene, samtidig med vekst i antallet sentraler, trengs en økning i dagens statstilskudd.**

- **Vi ber om at kap. 315 post 60 i statsbudsjett 2027 økes til kr 354.442.000,-**

NFS vil takke for at potten til frivilligsentralene er økt for 2026. Likevel, hver enkelt sentral har med den vedtatte summen opplevd en nedgang i sitt tilskudd i 2025 og i 2026. Dette er svært vanskelig for frivilligsentralene som driver et viktig arbeid ute i nær 600 lokalsamfunn i tråd med statens kultur- og frivillighetspolitikk. Sentralene trenger nå økonomisk styrking. Vårt innspill for 2027 oversendes sammen med en påminnelse om formålet: "Tilskuddsordningen skal bidra til å skape gode og forutsigbare rammevilkår for frivilligsentraler".

I Plan for Norge (2025 - 2029) peker regjeringen på flere mål som frivilligsentralene bidrar til: å styrke inkludering og tilhørighet gjennom å tilby meningsfulle fellesskap, hvor hver enkelt kan høre til og bidra. Frivilligsentralene er viktige både for vår vilje og evne til beredskap, og en del av vår sivile beredskap, som regjeringen retter økt oppmerksomhet mot i 2026.

Flere nye frivilligsentraler

I Hurdalsplattformen la Regjeringen vekt på at de ønsket flere frivilligsentraler. Dette skjer nå - vi ser med glede på at det etableres flere nye sentraler i en rekke lokalsamfunn. Vårt varsko er at det ikke kan fortsette på bekostning av eksisterende sentraler. En av 3 (27 %) etablerte og godt fungerende frivilligsentraler svarer til Norges Frivilligsentraler at de må kutte i tiltak som følge av kuttene i statstilskudd. Vi oppfordrer til at kostnaden for etablering av nye sentraler følger tilskuddsordningen og sikres gjennom tildeling over statsbudsjettet.

Vi har ingen konsistent kartlegging av planlagte nyetableringer i 2027. Basert på signaler vi får i vår spørring og foregående års vekst, anslår vi at det i 2027 vil være til sammen 620 sentraler.

NFS oppfordrer derfor Regjeringen til å ta høyde for nye sentraler i sin beregning av statstilskudd i 2027, og at summen justeres når vi i juni 2026 vet det presise antallet.

Hvorfor det lønner seg å styrke frivilligsentralene

I møte med store samfunnsutfordringer spiller frivilligsentralene en viktig rolle rundt om i hele Norge. Formålet for frivilligsentraler tillegger frivilligsentralene et omfattende mandat; de skal *stimulere til frivillig innsats, være åpne møteplasser for befolkningen og være et bindeledd mellom kommunen og frivillig sektor*. Dette gjør frivilligsentralene til et reall kinderegge:

1. Hvor enn man snur seg får man høre hvor avhengige samfunnet er av økt frivillighet fremover. Å ha robuste frivilligsentraler som stimulerer til frivillig innsats, utløser ressursen i seniorgenerasjonen og skaper arenaer der de som står helt eller delvis utenfor arbeidslivet kan bidra med sine ressurser, det er vi helt avhengige av i møte med de store utfordringene vi står ovenfor.
2. I et samfunn med voksende ensomhet er det viktigere enn noen gang med meningsfulle fellesskap og en følelse av å høre til. Frivilligsentralene bidrar til at folk over hele landet kan ta del i levende lokalsamfunn og selvvalgte fritidsaktiviteter, i tråd med Bu trygt heime-reformen og handlingsplanen Alle inkludert.
3. Frivilligsentralene utgjør en del av vår felles sivile beredskap, og inngår flere steder i beredskapsplaner og samarbeid. Frivilligsentralen er en bidragsyter i å mobilisere ressurser og frivillige i lokal beredskap.
4. Frivilligsentralene fungerer som bindeledd mellom kommune og frivillig sektor, og er en fagressurs på samskaping og innbyggermedvirkning. De hjelper ulike enheter med å trekke lasset sammen mot felles mål og å bryte silo-tankegangen, og hjelper ofte kommunene å forstå i praksis hva det vil si å være en samskapende kommune. Å styrke frivilligsentralenes ressurser til å fylle denne viktige bindeleddsrollen er nødvendig for å løse de komplekse samfunnsutfordringene vi står ovenfor.

Forebygging lønner seg

At frivilligsentralene spiller en stor rolle i arbeidet med både folkehelse, barn og ungdom, og inkludering, opplever vi at både departementet og komitéen har god innsikt i. Dere ser at frivilligsentralene er en viktig døråpner for de som står utenfor, en tilrettelegger for at eldre skal bo trygt hjemme så lenge som mulig, språktrening og fellesskap for personer med innvandringsbakgrunn, og at barn og unge skal oppleve mestring og tilhørighet.

Ifølge NAV koster det samfunnet 15 millioner i et livsløpsperspektiv om én ungdom faller utenfor. Frivilligsentralene redder folk fra utenforskap hver dag! Å investere i forebygging er krevende å se gevinsten av - men dere vet at det nytter, og dere vet at det er lønnsomt. Å styrke frivilligsentralenes økonomi handler om å styrke innsatsen for de som står i fare for å falle utenfor.

Lokal frivillighetspolitikk

Frivilligsentralene er en katalysator for den øvrige frivilligheten, spesielt i de mange distriktskommunene der øvrige foreninger svært sjelden har egne ansatte. Som Regjeringen skrev i sitt forslag til statsbudsjett 2025; *Frivillig aktivitet drives der mennesker bor, og frivilligsentralene som finnes i nesten alle kommuner har et stort potensial i den lokale frivillighetspolitikken.*

Nettopp dette er et nytt satsingsområde for frivilligsentralene, og NFS har gjennom støtten fra *Alle inkludert* mulighet til å bistå sentralene i arbeidet med å implementere lokal frivillighetspolitikk i kommunene. Dette setter vi stor pris på. Men vår bistand er ikke nok - sentralene er også avhengige av en robust økonomi for å kunne ta en slik rolle lokalt, og tiltrekke seg ledere med potensial til å iverksette slike komplekse prosesser.

Frivilligsentralene kan ta en nøkkelrolle i møte med store samfunnsutfordringer. De kan hjelpe kommunene i arbeidet med integrering, utløse kraften i seniorgenerasjonen, bedre folkehelsen, hindre utenforskap, hjelpe kommunene å vedta god frivillighetspolitikk, som igjen legger til rette for at det lokale foreningslivet blomstrer. Å styrke frivilligsentralenes økonomi vil gi stor avkastning for hele samfunnet.

Beregning av ønsket tilskudd 2027

Driftsbudsjettet i en frivilligsentral skal gjerne dekke husleie, forsikringer, dataprogrammer, kurs, kontormateriell, bevertning, annonsering osv., samt et lønnsnivå som tiltrekker seg gode lederkandidater. Et *minimumsbudsjett* burde i 2027 ikke være mindre enn 936.000,-

For å oppnå et minimumsbudsjett på 936.000,- pr sentral der 60% kommer fra staten, ber vi om 561.600,- i statstilskudd pr sentral. Med anslagsvis 620 sentraler, (348.192.000,-) samt søknaden om 6.250.000,- i driftstilskudd og aktivitetsmidler Bo trygt hjemme til NFS, ber vi om at kap. 315 post 60 i 2027 økes til kr 354.442.000,-.

Februar 2026 - Norges Frivilligsentraler

